

Právo a judikatúra v praxi

12|2024

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- Spor medzi spoluvlastníkmi alebo spor z nájomnej zmluvy nemôže mať povahu spotrebiteľského sporu (ani ak je jednou stranou podnikateľ)**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/139/2022 zo dňa 26. 6. 2024
- Konanie o vypratanie nehnuteľností v. konanie o určenie vlastníckeho práva z titulu vydržania k tým istým nehnuteľnostiam a absencia prekážky rei iudicatae**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/48/2022 zo dňa 26. 6. 2024
- Odstránenie vady podania spočívajúcej v absencii podpisu je vhodnejšie riešiť postupom podľa § 130 CSP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8CdoPr/9/2024 zo dňa 26. 6. 2024
- Neprimeraný nedoplatok na ústrednom kúrení vyčíslený v súlade s rozhodnutím vlastníkov bytov, ktoré nebolo napadnuté žalobou prehlasovaného vlastníka**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 11CoCsp/5/2023 zo dňa 19. 2. 2024
- Odporovateľný právny úkon, neúčinnosť voči tretej osobe**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/148/2021 zo dňa 31. 5. 2023
- Právny dôvod vzniku pohľadávky nepostačí v prihláške do konkurzu vymedziť odkazom na platobný rozkaz**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoKR/7/2024 zo dňa 9. 5. 2024
- K podmienkam uplatňovania nárokov podľa ust. § 74 ods. 1 a 2 zákona o rodine**
Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4Co/114/2021 zo dňa 31. 3. 2022
- Prevzatie ďalšieho záväzku po požiadaní CPP o právnu pomoc pri oddĺžení a posudzovanie nepoctivého zámeru dlžníka**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoKR/36/2022 zo dňa 26. 1. 2023
- K oprávneniu prokurátora podať návrh na začatie konaní podľa CMP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3CdoR/2/2024 zo dňa 10. 7. 2024
- Stanovisko obchodnej spoločnosti v rozhodcovskom konaní nie je zároveň automaticky aj stanoviskom jej jediného konateľa/spoločníka**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11CoR/2/2023 zo dňa 15. 2. 2024
- Pasívna legitimácia podielového spoluvlastníka nehnuteľnosti, na ktorej je umiestnená kamera, ktorou prebieha monitorovanie zasahujúce do osobnostných práv**
Uznesenie Krajského súdu Nitra sp. zn. 11Co/44/2024 zo dňa 14. 5. 2024
- Chladiarenské kompresory a ich posudzovanie ako nehnuteľnosti či súčasti veci**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2Cob/122/2020 zo dňa 21. 6. 2022
- K spôsobu doručovania správy o činnosti správcu domu z hľadiska porušenia povinností na ochranu spotrebiteľa**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 6S/53/2019 zo dňa 9. 6. 2022
- K začiatku premičacej doby nároku na náhradu škody pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 31Cob/72/2018 zo dňa 6. 11. 2019
- K povahe potvrdenia zhotoviteľa, že dokáže zhotoviť dielo za cenu do určitej deklarovanej sumy a k jeho vplyvu na dohodu o cene**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 14Co/94/2019 zo dňa 18. 10. 2022

1. Spor medzi spoluvlastníkmi alebo spor z nájomnej zmluvy nemôže mať povahu spotrebiteľského sporu (ani ak je jednou stranou podnikateľ)

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/139/2022 zo dňa 26. 6. 2024

Anotácia:

Žalobkyňa sa domáhala voči žalovanému zaplata náhrady za užívanie spoluvlastníckeho podielu. Súd žalobu zamietol rozsudkom pre zmeškanie žalobkyne. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa odvolanie. Uviedla, že v predmetnej právnej veci neboli splnené podmienky na vydanie napadnutého rozsudku pre zmeškanie, lebo bol vydaný v neprospech žalobkyne, ktorá je spotrebiteľom. Podľa jej názoru predmetnú právnu vec je potrebné považovať za spotrebiteľský spor, keďže sa jedná o spor súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne so zmluvou uzavretou medzi žalobkyňou ako prenajímateľkou a spoločnosťou s ručením obmedzeným (ktorej právnym nástupcom je žalovaný) ako nájomcom.

Právna veta:

- I. O spotrebiteľskej zmluve možno hovoriť iba v tom prípade, ak na jednej strane vystupuje dodávateľ tovaru alebo služby, dodávajúci tento tovar alebo tieto služby v rámci svojej podnikateľskej alebo obchodnej činnosti a na strane druhej fyzická osoba, nekonajúca v rámci svojej podnikateľskej či obchodnej činnosti a do zmluvného vzťahu s dodávateľom vstupujúca s cieľom obstaráť, resp. získať tovary a služby pre svoju osobnú spotrebu, resp. pre spotrebu svojej domácnosti.
- II. Spoluvlastníctvo k veci nemožno považovať za spotrebiteľskú zmluvu, resp. niektorého zo spoluvlastníkov vzájomne na základe ich spoluvlastníctva nemožno považovať za spotrebiteľa. Ani nájomná zmluva nie je spotrebiteľskou zmluvou, keď absentuje dodanie tovaru, výrobku či služby zo strany právneho predchodcu žalovaného, resp. žalovaného.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Ochrana spotrebiteľa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 290
40/1964 Zb. – § 54 ods. 2

2. Konanie o vypratanie nehnuteľností v. konanie o určenie vlastníckeho práva z titulu vydržania k tým istým nehnuteľnostiam a absencia prekážky rei iudicatae

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/48/2022 zo dňa 26. 6. 2024

Anotácia:

Žalobkyňa sa voči žalovaným domáhala určenia vlastníckeho práva z titulu vydržania. Rozsudkom Okresného súdu bola žalobkyni a jej manželovi ako žalovaným 1) a 2) uložená povinnosť vypratať predmetné nehnuteľnosti s tým, že ako predbežnú otázku súd riešil otázku vlastníckeho práva. Bolo konštatované, že uvedené nehnuteľnosti neboli kúpnu zmluvou na žalobkyňu prevedené. Preto súd poskytol ochranu vlastníckeho práva v zmysle § 132 Občianskeho zákonníka a vyhovel žalobe o vypratanie nehnuteľností.

Žalobkyňa v dovolaní v podstate nesúhlasila so záverom odvolacieho súdu o zastavení konania pre prekážku rei iudicatae.

Právna veta:

- I. Žalobkyňa sa voči žalovaným v danom spore domáha určenia vlastníckeho práva z titulu vydržania poukazujúc na ust. § 129 ods. 1 a § 130 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky ... bola žalobkyni (a jej manželovi ako žalovaným 1/ a 2/) uložená povinnosť vypratať predmetné nehnuteľnosti s tým, že ako predbežnú otázku súd riešil otázku vlastníckeho práva. Bolo konštatované, že uvedené nehnuteľnosti neboli kúpnu zmluvou z 13. októbra 1982 na žalobkyňu (tam s manželom ako žalovaní 1/ a 2/) prevedené. Preto súd poskytol ochranu vlastníckeho práva v zmysle § 132 Občianskeho zákonníka I. a D. A. a vyhovel ich žalobe o vypratanie nehnuteľností. Je síce daná totožnosť sporových strán, ako aj skutková spojitosť, ktorá spočíva v tom, že oba nároky sa týkajú vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Nemožno však konštatovať totožnosť skutkového stavu, resp. totožnosť skutkových tvrdení, keď je nepochybné, že žaloba v tomto spore je založená na iných skutkových tvrdeniach a aj na inom právnom základe. Predmetom konania v roku 1984 o vypratanie nehnuteľností, logicky nemohlo byť posudzovanie tvrdeného vlastníckeho práva žalobkyne z pohľadu vydržania odvíjajúceho sa od kúpnej zmluvy v roku 1982.
- II. Vychádzajúc z uvedeného možno uzavrieť, že záver odvolacieho súdu o nedostatku podmienky konania, ktorou je prekážka veci právoplatne rozhodnutej, je nesprávny.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Prekážka rozhodnutej veci (rei iudicatae), Vlastnícke právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 230
40/1964 Zb. – § 129, § 130

3. Odstránenie vady podania spočívajúcej v absencii podpisu je vhodnejšie riešiť postupom podľa § 130 CSP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8CdoPr/9/2024 zo dňa 26. 6. 2024

Anotácia:

V podanom dovolaní dovolateľ vytýkanú vadu zmätočnosti videl v tom, že súd prvej inštancie ho uznesením vyzval na podpísanie odvolania v dvoch rovnopisoch a zaslanie súdu, pričom vôbec neskúmal, či by nebolo jednoduchšie postupovať podľa § 130 CSP.

Právna veta:

I keď zákon ponecháva na zvážení súdu prvej inštancie akým spôsobom bude postupovať pri odstraňovaní väd podania, v danom prípade mal podľa dovolacieho súdu vzhľadom na okolnosti prípadu zvoliť rýchlejší a hospodárnejší postup podľa § 130 CSP.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Vady podania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 130

4. Neprimeraný nedoplatok na ústrednom kúrení vyčíslený v súlade s rozhodnutím vlastníkov bytov, ktoré nebolo napadnuté žalobou prehlasovaného vlastníka

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 11CoCsp/5/2023 zo dňa 19. 2. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané na základe žaloby správcu, ktorou sa voči vlastníkovi bytu domáhal úhrady nedoplatku na ústrednom kúrení vyčísleného v súlade s uznesením prijatým vlastníkami bytov a nebytových priestorov na schôdzi vlastníkov. Žalovaný vlastník bytu sa bránil, že vyčíslená spotreba, z ktorej vyplynul nedoplatok, je úplne nereálna a nadsadená; túto skutočnosť preukazoval najmä vypracovaným znaleckým posudkom. V konaní vyšlo najavo, že výrazný nedoplatok spôsobilo hlavne to, že vlastními odsúhlasený spôsob rozdeľovania nákladov na teplo je s prihliadnutím na pomery v dome zvolený nevhodne. Správca sa bránil, že pri vyúčtovaní postupoval v súlade s príslušným predpisom a s uznesením vlastníkov bytov, ktoré žalovaný vlastník nenapadol žalobou prehlasovaného vlastníka. Súd 1. inštancie však rozhodol, že nárok nemôže priznať, pretože je v značnom nepomere so skutočnou spotrebou vlastníka bytu (žalovaný vlastník mal nieť až tretinu nákladov na vykurovanie celého domu).

Rozhodnutie súdu 1. inštancie potvrdil aj Krajský súd Prešov. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplýva, že správca (ako odborne spôsobilá osoba) by mal vlastníkov bytov riadne oboznamovať s následkami, ktoré budú mať ich rozhodnutia ohľadom spôsobu vyúčtovania nákladov v dome, a to tak, aby vlastníci boli schopní adekvátne vyhodnotiť dopad rozhodnutí na ich majetkovú situáciu. Pokiaľ sa tak nestane, nemôže byť vlastníkom ako spotrebiteľom na ťarchu, že sa žalobou prehlasovaného vlastníka nebránia proti rozhodnutiu ohľadom spôsobu vyúčtovania, ktoré pre nich môže byť do budúcnosti značne nespravodlivé.

Právna veta:

- I. V kolektívnom rozhodovaní vlastníkov je významne prítomný laický prvok v prvom rade často zohľadňujúci pri výbere technických riešení najmä kritérium úspornosti. Úlohou správcu ako odborne spôsobilej osoby poskytujúcej služby s odbornou starostlivosťou preto má byť – pokiaľ je to podľa konkrétnych okolností možné – usmerňovať alebo korigovať riešenia prijímané vlastními v prípadoch, pokiaľ tieto nie sú v súlade s ich záujmami, v prospech ktorých správca primárne koná. S ohľadom na spotrebiteľských charakter tohto vzťahu je správca povinný upozorniť vlastníkov na riziká a dôsledky ich rozhodnutí spôsobom, ktorý je úplný a zrozumiteľný laickému adresátovi.
- II. Aj keď v danom prípade žalovaná, disponujúca právnickým vzdelaním, neuplatnila právo na určenie neplatnosti hlasovania v súlade s § 14a ods. 8 zákona č. 182/1993 Z. z., to neznamená, že všeobecný súd má bez ďalšieho prehliadať zjavnú neproporcionalitu určenia výšky platieb za spotrebu tepla, ktorá presahuje priemernú spotrebu v časti posudzovanej podľa meračov u ostatných vlastníkov bytov vo viacerých prípadoch o 100 %.
- III. Ak ide o taký extrémny rozdiel medzi reálnou spotrebou – ako to vyplýva aj zo znaleckého posudku a výpovede znalca – a spotrebou rozpočítanou podľa pomeru odsúhlaseného vlastními bytov v uznesení, tak takéto uznesenie nie je pre súd záväzné.

Právna oblasť: Občianske právo, Byty a nebytové priestory

Právny inštitút: Byty

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 182/1993 Z. z. – § 8a ods. 1, ods. 2, § 8b ods. 1 písm. e), § 10 ods. 6, § 14 ods. 1, ods. 2, § 14a ods. 8

5. Odporovateľný právny úkon, neúčinnosť voči tretej osobe

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/148/2021 zo dňa 31. 5. 2023

Anotácia:

Predmetom uplatneného nároku je žaloba o odporovateľnosť právneho úkonu – darovacej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným ako obdarovaným a dlžníkmi žalobkyne (veriteľa) ako darcami, pričom týmto právnym úkonom malo dôjsť k zmenšeniu majetku dlžníka, z ktorého mohla byť uspokojená vymáhateľná pohľadávka priznaná súdom. V priebehu konania okresný súd vyhlásil na majetok dlžníka konkurz a rozhodol o oddĺžení dlžníka tak, že ho zbavil všetkých dlhov.

V konaní bola riešená otázka týkajúca sa posúdenia, či veriteľ je oprávnený podať odporovaciu žalobu po začatí konkurzného konania, či ustanovenie § 166h zákona č. 7/2005 Z. z. vylučuje dopad oddĺženia na pôvodnú pohľadávku dlžníčky voči žalobkyňi a či je právo veriteľa domáhať sa neúčinnosti právneho úkonu zachované aj v prípade oddĺženia, ktoré nastane súčasne s vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka.

Právna veta:

Právo odporovať právnym úkonom sa viaže na veriteľovu pohľadávku, preto podľa zákona prislúcha iba veriteľovi a jej nadobúdateľovi v dôsledku singulárnej alebo univerzálnej sukcesie. Odporovať možno len úkonom dlžníka. Len dlžník môže ukrátiť nároky veriteľa. Ak iná osoba než dlžník urobí úkon, ktorým by sa ukrátili práva veriteľa, nemá to za následok vznik odporovateľnosti. Pod dlžníkom veriteľa je však potrebné rozumieť nielen osobu, ktorá je zaviazaná splniť veriteľovi vlastný dlh, ale aj ručiteľa a ďalšie osoby, ktoré sú z dôvodu akcesorickej a subsidiárnej povinnosti zákonom zaviazané uspokojiť pohľadávku veriteľa. Právo domáhať sa odporovateľnosti má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol dokonca uspokojený.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Odporovateľnosť právnych úkonov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – §42a a §42b

6. Právny dôvod vzniku pohľadávky nepostačí v prihláške do konkurzu vymedziť odkazom na platobný rozkaz

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoKR/7/2024 zo dňa 9. 5. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o určenie popretej pohľadávky. Súd v ňom posudzoval situáciu, v ktorej si žalobca prihlásil do konkurzu pohľadávku s tým, že ako právny dôvod jej vzniku vymedzil právoplatný a vykonateľný platobný rozkaz a pripojil doklad o jeho vydaní. Správca pravosť pohľadávky poprel. Dôvodom popretia bola skutočnosť, že pohľadávka podľa neho neobsahovala riadne a dostatočné vymedzenie právneho dôvodu vzniku pohľadávky. Žalobca v konaní argumentoval, že popretie zo strany správcu vníma ako nedôvodné, nakoľko pokiaľ by pohľadávku vymáhal v exekučnom konaní, nemusel by exekútorovi uvádzať, na základe akých skutočností pohľadávka vznikla – z uvedeného dôvodu by aj pri jej uplatnení v konkurznom konaní malo postačovať predloženie exekučného titulu. Súd 1. inštancie postup správcu odobril, lebo sa stotožnil s názorom, že ak je ako jej právny dôvod označený len „platobný rozkaz“, mohla by v realite nastať napríklad situácia, v ktorej by došlo k duplicitnému prihláseniu rovnakej pohľadávky, prípadne k nemožnosti jej riadneho preskúmania z iných hľadísk (napr. či nejde o podriadenú pohľadávku).

Rovnaký názor zdieľal aj Krajský súd Banská Bystrica. Hoci sa postup správcu môže na prvý pohľad javiť ako formalistický, odvolací súd považoval argument riadneho preskúmania pohľadávky zo všetkých hľadísk podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii za rozhodujúci. Uzavrel, že by stačilo, keby veriteľ uviedol opis skutkových okolností, ktoré pohľadávku jednoznačne identifikujú; v danom prípade sa tak však nestalo.

Právna veta:

Samotný odkaz v prihláške na platobný rozkaz ako právny dôvod vzniku pohľadávky je nesprávny, pretože platobný rozkaz nie je právnym dôvodom vzniku žalobcom prihlásenej pohľadávky a neumožňuje v celom rozsahu vyššie uvedenej prieskumnej činnosti správcovi posúdiť veriteľom prihlásenú pohľadávku. V rámci konkurzného konania má správca oprávnenie skúmať aj pohľadávky priznané veriteľom právoplatnými súdnymi rozhodnutiami, keďže od času ich priznania po okamih uplatnenia vo forme prihlášky môže dôjsť k zániku alebo zmene rozsahu tejto pohľadávky (úplnou alebo čiastočnou úhradou), k zmene oprávneného veriteľa (postúpenie pohľadávky), môže sa jednať o pohľadávky, ktoré sa uspokojujú osobitným spôsobom v konkurze (napr. zmluvná pokuta ako podriadená pohľadávka), alebo sa môže jednať aj o duplicitné prihlásenie pohľadávky tým istým alebo rôznymi veriteľmi. V prejednávanej veci nešlo o posúdenie, či k týmto skutočnostiam aj došlo. Predmetom konania bolo posúdenie žalobcom uvedeného právneho dôvodu vzniku prihlásenej pohľadávky v súlade s právnou úpravou tak, aby bola rešpektovaná zákonom uložená povinnosť správcu na prieskum každej prihlásenej pohľadávky v celom rozsahu, t. j. aby správca mal možnosť posúdiť a identifikovať prihlásenú pohľadávku, okrem iného aj na základe právneho dôvodu jej vzniku tak, aby mohol takúto pohľadávku považovať za zistenú a nespornú. Keďže v danom prípade chýbalo označenie skutočného právneho dôvodu vzniku prihlásenej pohľadávky, ktorým nie je platobný rozkaz, potom správca postupoval správne, keď uvedenú pohľadávku poprel, keďže nesprávne uvedený právny dôvod mu neumožnil preskúmať prihlásenú pohľadávku v rozsahu celej jeho prieskumnej činnosti.

Právna oblasť: Obchodné právo, Konkurz a reštrukturalizácia, Konkurz

Právny inštitút: Konkurzné konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 28, § 29 ods. 1 písm. c), § 122, § 167l

7. K podmienkam uplatňovania nárokov podľa ust. § 74 ods. 1 a 2 zákona o rodine

Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4Co/114/2021 zo dňa 31. 3. 2022

Anotácia:

V spore o určenie otcovstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom bola riešená aj otázka podmienok pre splnenie povinnosti muža zaplatiť matke úhradu na jej výživu a príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

Právna veta:

- I. Oprávnenou osobu podľa § 74 ods. 1 ZoR je matka dieťaťa nevydatá za jeho otca, nie je rozhodujúce, či je schopná sa sama živiť, postačujúce je, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu boli znížené jej príjmy, relevantná je tiež prípadná vyživovacia povinnosť jej rodičov. Povinným je muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred súdom alebo matričným úradom, alebo rozhodnutím súdu (rozsudkom). Použitie uvedeného ustanovenia v čase rozhodovania o takomto návrhu je vylúčené v prípade, ak zatiaľ nedošlo k určeniu otcovstva niektorým s týchto spôsobov. Splatnosť takéhoto príspevku možno určiť od doby počas tehotenstva, keď došlo k vzniku nákladov alebo k zníženiu príjmu, najneskôr odo dňa pôrodu. Ak nevydatá matka podá návrh na určenie tohto príspevku neskôr, napr. preto, že nebolo určené otcovstvo, nastáva splatnosť príspevku najneskôr dňom pôrodu.
- II. Splatnosť príspevku v zmysle tohto ustanovenia nastáva najneskôr dňom pôrodu a trvá maximálne dva roky, keď právo na výživné sa matke nepremlčuje a premlčujú sa len jednotlivé splátky (§ 74 ods. 3 ZoR), ktoré ustanovenie je práve dôležité v prípadoch, že určenie otcovstva je predmetom súdneho konania. Ust. § 74 ods. 2 ZoR je zas akýmsi osobitným druhom predbežného opatrenia so zmyslom chrániť nároky tehotnej nevydatej matky na zabezpečenie jej výživy a výživy dieťaťa voči mužovi, ktorého otcovstvo ešte nie je určené, avšak pravdepodobné. Uvedený nárok nemožno priznať po určení otcovstva. Oprávnenou je však len tehotná žena, t. j. po pôrode je už vylúčené priznať plnenie na základe takéhoto návrhu a je potrebné ho zamietnuť a zaoberať sa len dôvodnosťou nároku podľa § 74 ods. 1 ZoR.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Príspevok na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 36/2005 Z. z. – § 74 ods. 1, 2

8. Prevzatie ďalšieho záväzku po požiadaní CPP o právnu pomoc pri oddĺžení a posudzovanie nepoctivého zámeru dlžníka

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 43CoKR/36/2022 zo dňa 26. 1. 2023

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, ktorý veriteľ odôvodnil tým, že dlžník sa pri preberaní záväzku z úverovej zmluvy spoliehal na to, že ho bude riešiť oddĺžením. Dlžník totiž už v čase žiadosti o poskytnutie úveru riešil s Centrom právnej pomoci (CPP) náležitosti návrhu a poskytnutie právnej pomoci pri oddĺžení a len niekoľko dní po podpise úverovej zmluvy bol návrh na oddĺženie aj doručený na súd.

Súdy však v prípade daného dlžníka prevzatie ďalšieho záväzku v uvedenom časovom období neposúdili ako nepoctivý zámer. V konaní totiž vyšlo najavo, že dlžník očakával strhávajúce dohodnutej splátky úveru zo svojho účtu a keď k nemu nedošlo, navrhol zamestnancovi veriteľa úhradu v hotovosti, ktorá mu však nebola umožnená. Ak teda dlžník preukázal snahu riešiť záväzok v hotovosti, nebolo ani podľa súdu prvej inštancie, ani podľa odvolacieho súdu možné usudzovať na jeho nepoctivý zámer. Súd zároveň uvedený právny názor vyslovil za situácie, v ktorej na skutočnosti ovplyvňujúce nepoctivý zámer dlžníka neprihliadal miernejšie v zmysle § 166g ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Právna veta:

Žalovaná prostredníctvom CPP podala žiadosť o oddĺženie, t. j. s vedomím si svojej platobnej neschopnosti, t. j. nemožnosti uhrádzať iné dlhy a napriek tomu vstúpila do ďalšieho záväzkového vzťahu, na základe ktorého sa zaviazala uhrádzať ďalší dlh, hoci predtým požiadala o oddĺženie, ktorého jediným zákonným dôvodom je platobná neschopnosť, t. j. deklarovala svoju neschopnosť uhrádzať dlhy v zmysle zákonných podmienok. Časová nadväznosť medzi podaním žiadosti o právnu pomoc voči CPP, žiadosťou o poskytnutie úveru, jeho poskytnutím a následne podaním návrhu zo strany CPP na súd a vyhlásením konkurzu sama o sebe nemusí preukazovať spoliehanie sa žalovanej na účinky oddĺženia voči konkrétnemu záväzku, pokiaľ existujú skutkové okolnosti, ktoré sú v rozpore s takto tvrdeným zámerom vo vzťahu ku konkrétnemu záväzku žalovanej voči žalobcovi. Uvedený záver nevylučuje ani to, že žalovaná mala vedomosť o účele oddĺženia, ktorým je zbavenia sa dlhov, avšak tvrdila, že k tomuto pristúpila so zámerom zbavenia sa „starých“ dlhov a s možnosťou splácania nového záväzku voči žalobcovi, ktorý uhrádzať bude musieť, čo z výpovede žalovanej okresný súd vyhodnotil ako jej pohnútku. Takémuto zámeru a prístupu pri uzatváraní zmluvy so žalobcom zodpovedá aj následná požiadavka žalovanej voči žalobcovi na umožnenie úhrad dlžných splátok v hotovosti, čo nebolo žalobcom účinne popreté.

Právna oblasť: Konkurz a reštrukturalizácia

Právny inštitút: Oddĺženie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 166g ods. 1, ods. 2 písm. g)

9. K oprávneniu prokurátora podať návrh na začatie konaní podľa CMP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3CdoR/2/2024 zo dňa 10. 7. 2024

Anotácia:

V tomto konaní bola riešená otázka, či boli splnené procesné podmienky na začatie konania o obmedzení spôsobilosti na právne úkony fyzickej osoby, ak návrh podal prokurátor.

Právna veta:

Zo znenia § 13 ods. 2 CMP sa môže javiť, že oprávnenie prokurátora podať návrh na začatie konania je viazané na kumulatívne splnenie dvoch podmienok, pričom prvá podmienka by bola viazaná na druh konania, t. j. muselo by ísť o také konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu a druhá podmienka, že to tak ustanovuje CMP (napr. § 114 CSP) alebo osobitný zákon. Odvolací súd k tomuto v odôvodnení svojho uznesenia poukázal na ustanovenie § 114 CMP. Podľa dovolacieho súdu však ide o doslovný i zužujúci výklad daného ustanovenia (§ 13 ods. 2 CSP) v rozpore s čl. 3 ods. 2 CMP a jeho účelom vyjadreným aj v dôvodovej správe. Ako dovolateľ poznamenal vo svojom dovolaní, prokurátor by mohol podať návrh na začatie konania iba v prípade predpokladanom ustanovením § 114 CMP; čo možno považovať za zjavne nenáležitý výklad oprávnení prokurátora. Dovolací súd sa v tomto prípade stotožňuje s názormi vyslovenými v odbornej literatúre, podľa ktorých je oprávnenie prokurátora podať návrh na začatie konania v zmysle § 13 ods. 2 CSP dané alternatívne a teda, že ho môže podať prokurátor: a/ v konaní, ktoré možno začať bez návrhu, b/ ak to ustanovuje CMP alebo c/ ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Účastníci konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 161/2015 Z. z. – § 13 ods. 2

10. Stanovisko obchodnej spoločnosti v rozhodcovskom konaní nie je zároveň automaticky aj stanoviskom jej jediného konateľa/spoločníka

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11CoR/2/2023 zo dňa 15. 2. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o zrušenie rozhodcovských rozsudkov. Tieto boli vydané v rozhodcovskom konaní vedenom nielen proti obchodnej spoločnosti, ale aj proti jej konateľovi a zároveň jedinému spoločníkovi, ktorý pristúpil k dohode o zaplatení dlhu v splátkach. Žalobu na zrušenie rozhodcovských rozsudkov podal práve konateľ/spoločník ako fyzická osoba. Poukázal v nej (okrem iného) aj na skutočnosť, že v rozhodcovskom konaní došlo k uzatvoreniu zmieru; s týmto ale v konaní vyslovila súhlas len obchodná spoločnosť. On ako fyzická osoba uzatvorenie zmieru ani nenavrhol, ani neodsúhlasil. Súd zistil, že rozhodca s obchodnou spoločnosťou komunikoval elektronicky a táto mu zároveň doručila svoje stanovisko k zmieru elektronickou formou. Konateľovi/spoločníkovi bolo doručované prostredníctvom poštového doručovateľa; on sám ako fyzická osoba stanovisko k zmieru rozhodcovi nedoručil. Súd 1. inštancie uviedol, že aj keď konateľ komunikoval za spoločnosť, nemožno tieto prejavy vôle vziať na neho ako na fyzickú osobu, a to napriek tomu, že je jej jediným konateľom a spoločníkom.

S názorom súdu 1. inštancie súhlasil aj Krajský súd Banská Bystrica, ktorý zároveň uviedol, že pre posúdenie veci nie je rozhodujúce, že uvedenú vadu konateľ/spoločník nenamietal už v rozhodcovskom konaní. Vzhľadom na to, že zmier on ako osoba neuzatváral, dostala sa k nemu informácia o tom, že je účastníkom zmieru, až dorúčením rozhodcovského rozsudku. Uvedené pochybenie bolo preto dôvodom pre jeho zrušenie.

Právna veta:

Iba skutočnosť, že žalobca ako fyzická osoba je zhodou okolností v prejednávanej veci aj konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti ... nemá automaticky za následok, že konanie jednej osoby (spoločnosti ...) zaväzuje osobne fyzickú osobu, ktorá je jej konateľom a pristupujúcim dlžníkom v zmysle Dohody o zaplatení dlhu v splátkach. Rozhodcovský súd mal vo vzťahu k prípadnému uzatvoreniu zmieru formou Rozhodcovského rozsudku o uzatvorení zmieru konať so všetkými účastníkmi rozhodcovského konania osobitne; osobitne všetky subjekty dopytovať na vyjadrenie súhlasu, prípadne nesúhlasu so zmierom, ktorý navrhol iba jeden subjekt. Ak tak neurobil, zaťažil rozhodcovské konanie procesnou vadou; rozhodcovské konanie neprebiehalo spôsobom dohodnutým účastníkmi rozhodcovského konania a vyplývajúcich z rozhodcovských pravidiel; je tak daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v namietanej časti v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 písm. a) bod 4 zákona č. 244/2002 Z. z.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo, Súdne preskúmavanie rozhodnutí

Právny inštitút: Civilné konanie, Rozhodcovské konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 244/2002 Z. z. – § 40 ods. 1 písm. a) bod 4

11. Pasívna legitimácia podielového spoluvlastníka nehnuteľnosti, na ktorej je umiestnená kamera, ktorou prebieha monitorovanie zasahujúce do osobnostných práv

Uznesenie Krajského súdu Nitra sp. zn. 11Co/44/2024 zo dňa 14. 5. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa oprávnená z vecného bremena domáhala, aby súd uložil spoluvlastníkom bremenom zaťaženej nehnuteľnosti odstránenie monitorovacieho zariadenia (kamery so záznamom) umiestneného v jej interiéri. Súd 1. inštancie jej vyhovel; jeden zo spoluvlastníkov však v podanom odvolaní namietol, že sa necíti byť pasívne legitimovaným len z titulu jeho podielového vlastníctva k nehnuteľnosti; domnieval sa, že žalovaným by mal byť len pôvodca zásahu – v danom prípade teda spoluvlastníčka, ktorá kameru do nehnuteľnosti umiestnila. Žalobkyňa naopak tvrdila, že ako dôvod inštalácie kamery jej bola prezentovaná ochrana majetku; tento však patrí obom spoluvlastníkom a po tom, čo sa voči umiestneniu kamery ohradila, mohol nápravu zjednať ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov.

Krajský súd Nitra dal spoluvlastníkovi za pravdu. Uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že by sa podieľal na umiestnení kamery a tým pádom zároveň nebolo preukázané, že by sa dopustil zásahu do osobnostných práv žalobkyne. Uloženie povinnosti vyplývajúce zo zásahu do osobnostných práv preto voči nemu nebolo dôvodné len z dôvodu jeho spoluvlastníckeho vzťahu k nehnuteľnosti.

Právna veta:

Pasívne vecne legitimovaným subjektom, voči ktorému je uplatňovaný nárok na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ, je pôvodca neoprávneného zásahu do osobnostných práv. Žalovaný 2/ však v predmetnom spore nevystupuje ako pôvodca neoprávneného zásahu. Z podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že k umiestneniu kamery do domácnosti žalobkyne došlo na základe aktivít žalovanej 1/, pričom nebolo nijako v konaní preukázané a ani len osvedčené, že by žalovaný 2/ nejakým spôsobom participoval na umiestnení kamery a monitorovaní domácnosti žalobkyne. Len skutočnosť, že je žalovaný 2/ podielovým spoluvlastníkom rodinného domu, v ktorom bola inou osobou nainštalovaná kamera, automaticky nezakladá účasť žalovaného 2/ na zásahu do osobnostných práv žalobkyne, respektíve existenciu hrozby takéhoto zásahu. V danom prípade tak medzi žalobkyňou a žalovaným 2/ absentuje právny vzťah titulom zásahu do osobnostných práv žalobkyne konkrétnym protiprávnym konaním žalovaného 2/, pričom na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že žalovaný 2/ mal byť žalobkyňou informovaný, že sú vnútorné priestory obydľia žalobkyne monitorované.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana osobnosti

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 11, § 12, § 13

12. Chladiarenské kompresory a ich posudzovanie ako nehnuteľnosti či súčasti veci

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2Cob/122/2020 zo dňa 21. 6. 2022

Anotácia:

Žalobca a žalovaná poisťovňa uzavreli poistnú zmluvu, predmetom ktorej bolo aj poistenie hnuťelného majetku žalobcu. Poistnou udalosťou bola žalobcovi spôsobená škoda, ktorú žalobca riadne žalovanému nahlásil. Výšku škody špecifikoval žalobca v zmysle cenovej ponuky za opravu poškodených chladiacich boxov. Žalovaná poisťovňa popierala, že by sa na predmetnú spôsobenú škodu malo vzťahovať poistné krytie. Medzi stranami bolo sporné, či predmetnou škodovou udalosťou došlo k poškodeniu hnuťelných alebo nehnuteľných vecí, resp. či predmetné kompresory je nutné považovať za hnuťelné alebo za nehnuteľné veci.

Právna veta:

- I. Chladiarenské kompresory nemožno subsumovať pod definíciu nehnuteľností upravenú v § 119 OZ, nakoľko pri nich absentuje spojenie so zemou pevným základom bez možnosti oddelenia. Predmetné zariadenia boli totiž odmontovateľné.
- II. Nemožno uvažovať ani nad tým, že by išlo o súčasť veci podľa § 120 ods. 1 OZ. Súčasť veci je totiž taká časť zloženej veci, ktorá svojou povahou k tejto veci fyzicky a zároveň funkčne patrí a nemôže byť oddelená od nej bez toho, že by sa tým samotná vec znehodnotila. Súčasťou hlavnej veci sa stávajú iné veci bez toho, aby stratili svoju ďalšiu fyzickú existenciu, avšak s hlavnou vecou sa dostávajú do takého funkčného spojenia, že obe možno z hospodárskeho a právneho hľadiska považovať za jednu vec. Súčasť veci teda nepredstavuje samostatnú vec v právnom zmysle. Je pravdou, že neoddeliteľnosť hlavnej veci od jej súčasti je nielen fyzická alebo technická, ale aj funkčná, čo znamená, že hlavná vec už nemôže, resp. nie je schopná slúžiť svojmu pôvodnému účelu. Odvolací súd nesúhlasí s argumentáciou žalovaného, že chladiace kompresory predstavovali súčasť hlavnej veci, keďže podľa jeho názoru po oddelení stratila sušiareň mlieka svoje opodstatnenie, neplnila by účel. Podľa odvolacieho súdu môže ísť v tomto prípade nanajvýš o zloženú vec, v ktorej však každá z pôvodných vecí zachováva svoju individualitu a je samostatným predmetom právnych vzťahov a to stavba ako nehnuteľnosť a chladiace kompresory ako hnuťelná vec.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Poistné, Vecné práva, Súčasť veci

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 119 ods. 2, § 120 ods. 1

13. K spôsobu doručovania správy o činnosti správcu domu z hľadiska porušenia povinností na ochranu spotrebiteľa

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 6S/53/2019 zo dňa 9. 6. 2022

Anotácia:

Inšpektormi SOI bolo účastníkovi konania – správcovi bytového domu vytýkané porušenie povinnosti predložiť vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome správu o svojej činnosti za príslušný rok najneskôr do 31.05. nasledujúceho roku.

Spornou bola otázka, či odovzdanie správy zvoleným zástupcom vlastníkov bytov je splnením povinnosti správcu.

Právna veta:

- I. Odvolací správny orgán poukázal, že z ust. § 8a ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z. jednoznačne vyplýva povinnosť, pričom nositeľom tejto povinnosti je práve účastník konania ako správca, ktorého povinnosťou je objektívne preukázať splnenie zákonom stanovenej povinnosti, čo však účastník konania nepreukázal. Samotné odovzdanie správy o činnosti zvoleným zástupcom vlastníkom bytov, bez preukázania skutočnosti, že jednotlivým vlastníkom bytového domu bola správa o činnosti predložená v zákonom stanovenom termíne, nie je možné považovať za dôkaz splnenia povinnosti vyplývajúcej z citovaného ustanovenia.
- II. Vzhľadom na zákonnú úpravu, ktorá nešpecifikuje, že správca je povinný doručovať v prípade ako je tento, osobne vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome správu o činnosti, s prihliadnutím na to, že zákon i Zmluva uzavretá medzi žalobcom a vlastními bytov a nebytových priestorov v dome umožňuje zabezpečenie styku medzi správcou a vlastními bytov a nebytových priestorov v dome prostredníctvom zástupcov vlastníkov, a so zohľadnením toho, že príslušní zástupcovia vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome správu a ostatné listiny o činnosti správcu prevzali osobne a mali ich doručiť proti podpisu, prípadne doporučené poštou všetkým vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome, nebolo podľa názoru správneho súdu správne kvalifikovať konanie žalobcu ako správny delikt podľa § 4 ods. 1 písm. h) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spočívajúci v porušení ustanovenia § 8a ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z.
- III. Podľa názoru správneho súdu v tejto veci žalovaná nesprávne právne posúdila vec, pretože nesprávne vyložila, interpretovala príslušnú právnu normu určujúcu povinnosť žalobcu ako správcu bytového domu, pričom nielenže bez opory v zákone zrejme „nadkvalifikovala“ jeho povinnosť, ale ani dostatočne nevysvetlila právnu normu tak, aby bolo zrejmé, prečo žalobca ako správca bytového domu v tomto prípade, hoci explicitne zo zákona to nevyplyva, mal povinnosť – predložiť správu vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome – prakticky realizovať osobným doručením vlastníkom bytov a nebytových priestorov.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné, Ochrana spotrebiteľa

Právny inštitút: Povinnosti predávajúceho, Správa bytových domov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 182/1993 Z. z. – § 8a ods. 2
250/2007 Z. z. – § 4 ods. 1 písm. h)

14. K začiatku premlčacej doby nároku na náhradu škody pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 31Cob/72/2018 zo dňa 6. 11. 2019

Anotácia:

Žalovaný odoberal plyn meradlom s porušenou plombou, a tým, že v dôsledku takéhoto odberu spotreboval nemerané množstvo plynu, žalobcovi vznikla škoda. Pri vznesenej námietke premlčania bolo potrebné posúdiť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby.

Právna veta:

- I. Žalobca svoj žalobný návrh odôvodňoval tým, že pri kontrole odberného miesta vzniklo podozrenie, že na danom odbernom mieste dochádza k neoprávnenému odberu plynu. Dňa 8.4.2014 bol plynomer zdemontovaný a odoslaný na posúdenie znalcom. Znaleckým posudkom znalec Ing. XY potvrdil, že na plynomere sa nachádzali plomby, na ktorých sa odtlačky razníc nezhodovali s odtlačkami razníc aké na zabezpečenie meradiel používala autorizovaná osoba.
- II. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že začiatkom subjektívnej premlčacej doby, teda odkedy sa dozvedel resp. mohol dozvedieť žalobca o neoprávnenom odbere plynu a o tom, kto za ňu zodpovedá, je moment oboznámenia sa žalobcu so znaleckým posudkom Ing. XY.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Premlčanie, Neoprávnený odber plynu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 106 ods. 1
251/2012 Z. z. – § 82 ods. 1 písm. d)

15. K povahe potvrdenia zhotoviteľa, že dokáže zhotoviť dielo za cenu do určitej deklarovanej sumy a k jeho vplyvu na dohodu o cene

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 14Co/94/2019 zo dňa 18. 10. 2022

Anotácia:

Právny predchodca žalobcu spoločnosť S. s. r. o. realizoval pre žalovaných na základe ústne uzavretej zmluvy o dielo stavebné práce na novostavbe rodinného domu, s tým, že predkladal žalovaným cenové ponuky, a to podľa rozsahu prác, ktoré by mali byť vykonané. Nebolo sporné, že medzi stranami došlo k uzavretiu ústnej zmluvy o dielo, sporným zostalo dojednanie o cene diela. Žalovaní tvrdili, že sa so žalobcom dohodli na cene za hrubú stavbu vo výške 130.000,- Eur vrátane DPH, čo žalobca poprel s poukazom na cenové ponuky iných subjektov, ktoré sa ani zďaleka nepribližovali k ním poskytnutej cenovej ponuke. Žalovaní mali za to, že za už vykonané práce a materiál žalobcovi zaplatili cenu, ktorá je primeraná a ako nedôvodné namietali doplatenie sumy 50.166,73 Eur. V priebehu konania ďalej namietali neprimeranosť vyúčtovaní, materiálu a prác, ako i kvalitu vykonaných prác, čo bol tiež dôvod, prečo neboli ochotní žalovanú sumu zaplatiť.

Právna veta:

Kým žalobca v konaní tvrdil, že k pevne dohodnutej cene diela dôjsť ani nemohlo (pre nepripravenosť projektov ako i v dôsledku neustálych objednávaní prác navyše v priebehu vykonávania diela a pod.), žalovaní tvrdili, že k dohode o pevnej cene diela došlo potvrdením žalobcu, že je schopný dielo vykonať za náklady do 130.000 Eur, resp. že sumu 130.000 Eur vie dodržať. Odvolací súd sa potom stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že z doposiaľ predložených dôkazov skutočne nevyplývalo, že by si strany dohodli cenu diela pevnou sumou. Samotne potvrdenie žalobcom o tom, že je schopný dielo vykonať za sumu 130.000 Eur, nie je dôkazom dohody strán o pevnej cene diela, ale nanajvýš mohlo predstavovať tzv. cenu určenú odhadom podľa § 636 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zmluva o dielo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 636 ods. 1